
**Osterriethův systém hodnocení
v české adaptaci
(Košč, Novák, 1997)**

**Vývojový systém hodnocení
DSS- ROCF
Bernstein & Waber**

Profesionální kvalifikace

V českém manuálu k testu není uvedeno.

Metodu mohou administrovat jedinci s minimálním formálním vzděláním v psychologii nebo příbuzných oborech, kteří však byli zaškoleni kvalifikovaným psychologem. Interpretaci testu může provádět pouze psycholog či neuropsycholog. Kvalitní interpretace metody spočívá především v hluboké znalosti psychického vývoje a neuropsychologické teorie.

Testové materiály

Manuál, podnětová karta A5, dva druhy záznamových archů, normy.

Manuál, podnětová karta A5, tři druhy záznamových archů, pastelky – zelená, modrá, černá, žlutá, červená; tužka medium č.2, stopky, normy

Zařazení testu

Kresebný atématický test

Interpretativní klinická metoda

Administrace

Způsob administrace

Individuální a skupinová

Individuální

Instrukce_ kopie

„Před sebou máte tuto kresbu. Dobře si ji prohlédněte. Obkreslete ji od ruky tak, aby se co nejlépe podobala té, kterou máte před sebou. Na nic nezapomeňte.“

„Chtěl bych, abys vzal zelenou pastelku a udělal kopii tohoto vzoru. Nakresli stejný vzor jako je tento. Nemusí to být dokonalé, nakresli to, jak nejlépe umíš. Není žádný správný způsob, jak to udělat. Můžeš to udělat, jak chceš.“

V případě nejistoty dítěte lze dodat:

„Kde myslíš, že by bylo dobré začít? Se kterou částí vzoru myslíš, že začneš?“

Čas mezi administrací kopie a okamžitá reprodukce	3 minuty – časový úsek je vyplněn negativní interferencí	Okamžitá reprodukce je administrována bezprostředně po odejmutí záznamového archu pro kopii a podnětové karty
Instrukce_Okamžitá reprodukce	<p>„Před chvílí jste obkresloval jeden obrázek. Zkuste si teď vzpomenout, co všechno na něm bylo, a nakreslete ho ještě jednou, z paměti.“</p> <p>Pokud proband namítá, že si nic nepamatuje, můžeme argumentovat:</p> <p>„Neobávejte se, když si třeba na něco nebudete moci vzpomenout, nebo si nebudete jisti, zda-li to bylo přesně tak. Prosím, přece jenom to zkuste.“</p>	<p>„Dobře. Zde je nový list papíru. Kolik z toho velmi komplikovaného vzoru si pamatuješ? Nakresli, co si pamatuješ.“</p> <p>V okamžité reprodukci lze použít obyčejnou tužku i pastelky. DSS_ROCF má normy pro Okamžitou reprodukci pro užití pouze obyčejné tužky.</p>
Čas mezi administrací okamžité a oddálené reprodukce	Oddálená reprodukce není administrována	15 – 20 minut Psychologické vyšetření pokračuje verbálními testy, aby nedošlo ke kognitivní interferenci.
Instrukce_oddálená reprodukce	Není administrována.	„Pamatuješ si na ten vzor, který jsem předtím chtěl/a, abys nakreslil/a? Ten velmi těžký, u kterého jsi musel/a střídat pastelky? Byla bych ráda, kdybys ho nakreslil/a znovu jak nejlépe to půjde.“
Psychometrické charakteristiky		
Reliabilita	Informace o reliabilitě v manuálu k testu chybí.	Interrater reliabilita byla hodnocena normativní studií (Waber, Holmes, 1985; 1986)* Test-retest reliabilita nebyla hodnocena, neboť klinické využití komplexní figury vychází z efektu novosti.
Validita	Explicitní informace o validitě v manuálu testu chybí. Lze však na ně usuzovat z informací o různých skupinách duševních poruch – mentální retardace, cerebrální léze, děti s poruchou učení, afázie, senilní demence, schizofrenie.	Studie prokazující validitu metody byly provedeny u dětí s poruchami učení, syndromem ADHD/ADD, poruchou sluchu, leukémií, nádorem CNS, dále u dětí s nízkou porodní váhou a neurovývojovými poruchami (spina bifida, hydrocefalus), u dětí po úrazu hlavy.

Hodnocení

Pokyny k hodnocení výkonu jsou stručné a ponechávají značný prostor k subjektivnímu zkreslení posuzovatelem. Není dostatečně uveden popis skórování jednotlivých elementů figury. Manuál neobsahuje grafické ukázky.

Pokyny k hodnocení jsou přesné, manuál obsahuje přílohy s přesným popisem elementů kresby a jejich bodovým ohodnocením. Manuál obsahuje četné grafické ukázky a časté otázky a odpovědi. Dále obsahuje příklad konkrétního vyšetření a jeho zápis v záznamovém archu.

Kvantitativní hodnocení

Hodnocení vychází z 18cti elementů figury, přičemž maximální počet získaných hrubých skóre je 36, ten je dále převáděn na percentilovou hodnotu a známku totožnou se školním známkováním (1 – 5).

Hodnocení vychází z vývojového pojetí komplexní figury. Je hodnocena Přesnost, Styl, Organizace, Chybovost. Hrubé skóre jsou převáděny na vážené skóre a percentily. Hodnocení jednotlivých kategorií je propracováno a jednotlivé kategorie se vzájemně liší. Hodnocení vychází z určení Bazální organizační úrovně, která determinuje hodnocení všech aspektů dětské produkce.

Kvalitativní hodnocení

Kvalitativní hodnocení vychází z fáze Kopie a je stanoveno 7 typů kresebných postupů. Typologie vychází z předpokladu vývojové podmíněnosti kresby komplexní figury.

DSS-ROCF je interpretativní klinickou metodou. Využívá stanovování psychologicko-diagnostických hypotéz a jejich ověřování na základě kvantitativního hodnocení.

* Waber, D.P., Holmes, J.M. (1985). Assessing children's copy productions of the Rey-Osterrieth Complex Figure. *Journal of Clinical and Experimental Neuropsychology*, 7, 264 – 280

* Waber, D.P., Holmes, J.M. (1986). Assessing children's memory productions of the Rey-Osterrieth Complex Figure. *Journal of Clinical and Experimental Neuropsychology*, 8, 563 - 580